

**НАЦИОНАЛНА ПЛАТФОРМА
ЗА ПОС ТРАНСАКЦИИ В
БЮДЖЕТНИТЕ
ОРГАНИЗАЦИИ**

Глава Първа

Общи положения

1. Въведение

Националната платформа за бюджетни плащания чрез ПОС трансакции (наричана още за краткост „националната платформа“) е инфраструктура, представляваща съвкупност от терминални устройства ПОС, системите за тяхното управление и информационните системи за обработване на трансакции, поддържана и управлявана от лицензиария от БНБ оператор на платежна система с окончателност на сетълмента за обслужване на картови плащания на територията на страната (Оператор на платформата - БОРИКА).

2. Предмет на регулиране

Настоящият документ регламентира реда и начина на обслужване на плащания към бюджетни организации, наредени чрез платежни и предплатени карти посредством терминални устройства ПОС.

3. Основание за разработване и издаване на документа

Настоящият документ е разработен и се издава на основание чл. 4 от Закона за ограничаване на плащанията в брой (ЗОПБ).

4. Определения

По смисъла на настоящия документ посочените по-долу термини имат следното значение:

- 4.1. Акцептираща банка** – банка, обслужваща сметката на съответната бюджетна организация, с която сметка е свързано терминалното устройство ПОС, на което се нарежда плащането с платежна или предплатена карта;
- 4.2. Банка, оперираща на територията на страната** е банка, лицензирана от БНБ или клон на банка, осъществяващ дейност на територията на страната, в съответствие с разпоредбите на Закона за кредитните институции, има сметка за сетълмент в левове в БНБ и е участник в платежната система с окончателност на сетълмента БОРИКА;
- 4.3. БОРИКА** – платежна система с окончателност на сетълмента за обслужване на картови плащания на територията на страната;
- 4.4. Бюджетно плащане** – плащане, страна по което е бюджетна организация;
- 4.5. Бюджетна организация** е лице по смисъла на § 1, т. 5 от Закона за публичните финанси (ЗПФ);
- 4.6. Доставчик на платежни услуги е:**
  - 4.6.1.** банка по т. **4.2**;
  - 4.6.2.** платежна институция или дружество за електронни пари по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, лицензирани от БНБ, които имат сметка в банка по т. **4.2**.
- 4.7. Задължено лице** е физическо или юридическо лице, чието задължение към бюджетна организация се плаща посредством платежна или предплатена карта чрез терминално устройство ПОС. Възможно е картодържателят да нарежда плащане към бюджета с платежна или предплатена карта чрез терминално

устройство ПОС на дължими суми от трето задължено лице, както и от повече от едно задължено лице;

- 4.8. Издател на платежна или предплатена карта** е доставчик на платежни услуги, който е издал платежна или предплатена карта.
- 4.9. Платец** е физическо или юридическо лице, за сметка на което се нарежда чрез платежна или предплатена карта, посредством терминално устройство ПОС, плащане към бюджетна организация;
- 4.10. ПОС трансакция** е платежна операция за плащане към бюджетна организация, наредена от картодържател чрез платежна или предплатена карта, посредством терминално устройство ПОС.
- 4.11. Система за брутен сетълмент в реално време - RINGS** (*Real-time Interbank Gross Settlement System*) е платежна система, с окончателност на сетълмента, чрез която се извършва прехвърляне на парични средства в левове между сметките за сетълмент на участниците в нея окончателно, индивидуално и в реално време, след получаване от системата на нареждането за превод;
- 4.12. Система за Електронни бюджетни РАЗплащания (СЕБРА)** е система за наблюдение на иницираните плащания от включените в нея бюджетни организации и управление на плащанията в рамките на предварително зададени лимити. СЕБРА не е платежна система по смисъла на чл. 79 от Закона за платежните услуги и платежните системи;
- 4.13. Терминално устройство ПОС** е устройство, чрез което се извършва плащане на задължения към сметки на администратори на публични вземания и разпоредители с бюджет чрез платежни и предплатени карти.
- 4.14. Виртуално терминално устройство ПОС** е логически дефинирано терминално устройство ПОС, чрез което се извършва плащане в режим „онлайн“ чрез Интернет, терминални устройства АТМ или цифрови телефони на задължения към сметки на администратори на публични вземания и разпоредители с бюджет чрез платежни и предплатени карти

5. Участници в Националната платформа:

5.1. Участници в Националната платформа са:

- 5.1.1.** Бюджетните организации;
- 5.1.2.** Банките, обслужващи бюджетните организации;
- 5.1.3.** Министерство на финансите;
- 5.1.4.** Българската народна банка (агент по сетълмента на платежната система RINGS);

5.2. Оператор на Националната платформа е „БОРИКА–БАНКСЕРВИЗ” АД – лицензиран от БНБ оператор на платежната система с окончателност на сетълмента за обслужване на картови плащания на територията на страната – БОРИКА, както и оператор на СЕБРА.

Глава Втора

Основни принципи на изграждане и функциониране на Националната платформа

6. Принципи на изграждане на Националната платформа

- 6.1. За извършване на плащания чрез платежни и предплатени карти в полза на бюджетна организация, в нея следва да има инсталирани терминални устройства ПОС. Терминалните устройства ПОС задължително следва да бъдат свързани с БОРИКА;
- 6.2. Бюджетните организации, при които има инсталирани терминални устройства ПОС, се обслужват от банки, подписали договор с МФ;
- 6.3. Бюджетните организации, при които има инсталирани терминални устройства ПОС, попадащи в обхвата на договорите между МФ и банките по чл. 154, ал. 9 от ЗПФ, се регистрират в БОРИКА по отделно обособен код за „вид търговец” (код 9311);
- 6.4. Операторът на Националната платформа обезпечава програмното и ресурсно осигуряване на картови плащания в полза на бюджетни организации и свързаното с тях обслужване и сетълмент въз основа на сключен договор с МФ;
- 6.5. Платежните нареждания за плащане с платежна или предплатена карта на терминално устройство ПОС се приемат в съответствие с дадените от издателя на картата лимити по трансакции на съответния картодържател;
- 6.6. Извършените в бюджетната организация плащания с платежни и предплатени карти се осчетоводяват от акцептиращата банка по сметката на съответната бюджетна организация, трансакция по трансакция. За сметките на администратори на публични вземания (сметките, за които се прилагат кодове за вид плащане) тези суми се отразяват по отделно обособен за тази цел код за вид плащане съгласно раздел II и III от указанието (за сметка 7311 това е код 44 88 44).

7. Принципи на функциониране на Националната платформа

- 7.1. Обща схема на Националната платформа за ПОС трансакции при бюджетни организации

- (1) От терминално устройство ПОС се нарежда картово плащане;
- (2) БОРИКА маршрутизира или авторизира картовата трансакция;
- (3) Авторизацията на картовата трансакция се извършва в авторизационната система на издателя на картата или друго лице, упълномощено от издателя да извършва авторизацията от негово име;
- (4) БОРИКА получава потвърждение или отхвърляне на трансакцията;
- (5) БОРИКА връща резултат от авторизацията – при потвърждение, трансакцията е неотменима;
- (6) БОРИКА изпраща на акцептиращата банка данни за финансовите трансакции, извършени на терминалните устройства ПОС при бюджетната организация;
- (7) В определени от БНБ моменти (съгласно графика на RINGS), БОРИКА извършва сетълмент на междубанковите плащания, при което:
  - извършва многостранно нетиране на взаимните задължения на банките издатели / обслужващи издателите на карти по картовите трансакции;
  - изпраща заявка за сетълмент между банките издатели / обслужващи издателите на карти и банките, акцептирали плащания с тях, към системата RINGS в БНБ;
- (8) Акцептиращата банка заверява сметката на бюджетната организация трансакция по трансакция съгласно т. **6.6** от това приложение;
- (9) Националната платформа предоставя на МФ статистическа информация за наредените/извършени картови трансакции чрез терминално устройство ПОС.

7.2. Националната платформа може да съдържа и други функционалности, специфицирани в договора между МФ и „БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ” АД, съгласно чл. 4, ал. 2 от ЗОПБ или допълнително определени с други указания на МФ и БНБ.

Глава Трета Бизнес модел

- 8.** Участници в процеса на изпълнение на платежни операции са:
  - Издателят на платежната или предплатена карта;
  - Банката, акцептираща плащанията с платежни и предплатени карти;
  - Картодържателят на платежна или предплатена карта, наредител на плащането чрез терминално устройство ПОС;
  - Бюджетната организация, при която е инсталирано терминално устройство ПОС, обслужвано от акцептиращата банка;
  - Операторът на националната платформа – „БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ” АД;
  - Българската народна банка.
- 9.** МФ сключва договори с банките за обслужване по реда на чл. 4, ал. 1 от ЗОПБ на бюджетните организации.
- 10.** Издателят на платежната или предплатена карта, акцептиращата банка и „БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ” АД уреждат взаимоотношенията си по повод прилагането на чл. 4, ал. 1 от ЗОПБ в съответствие с клаузите на съответните договори за обслужване на операциите по чл. 4, ал. 1 и 2 от ЗОПБ.

11. МФ сключва договор с „БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ” АД по реда на чл. 4, ал. 2 от ЗОПБ и съгласно чл. 154, ал. 10 от ЗПФ за програмното и ресурсно обезпечаване на операциите чрез Националната платформа.

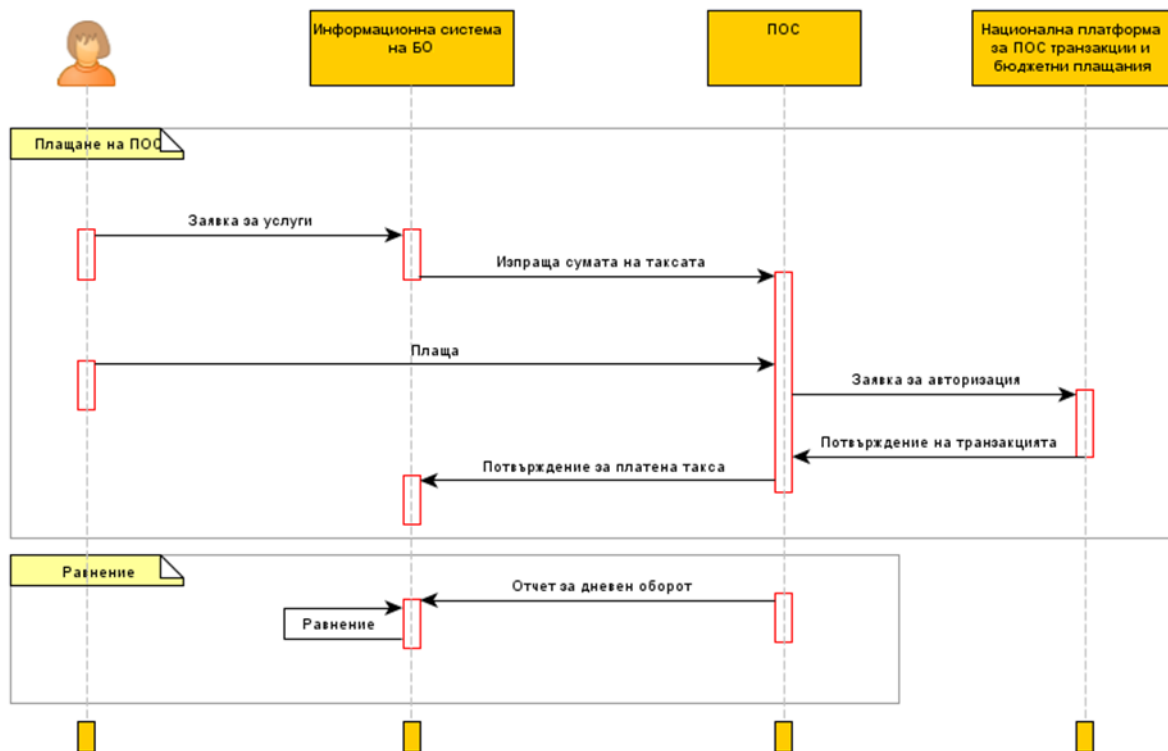
Глава Четвърта **Технологично описание**

12. Извършване на плащане на терминално устройство ПОС, инсталирано при бюджетна организация.

Възможни са следните два варианта за работа на терминалното устройство ПОС, инсталирано в бюджетна организация:

12.1. Терминалното устройство ПОС е свързано към информационната система на бюджетната организация и всички данни за трансакцията се обменят автоматично между терминалното устройство и информационната система на бюджетната организация. При този вариант:

- (1) Картодържателят на платежна или предплатена карта заявява съответната/-ните административна/-и услуга/-и или плащане на задължение/-я чрез терминално устройство ПОС. Заявката се регистрира в информационната система на бюджетната организация и общата дължима сума се изпраща към терминално устройство ПОС;
- (2) Картодържателят нарежда плащане чрез платежна или предплатена карта на терминално устройство ПОС;
- (3) Терминалното устройство ПОС изпраща данни за трансакцията за авторизация;
- (4) Авторизационната система връща отговор на терминалното устройство ПОС и номера на трансакцията;
- (5) Терминалното устройство ПОС потвърждава на информационната система на бюджетната организация за успешна авторизация на нареденото плащане и подава номера на трансакцията;
- (6) Информационната система на бюджетната организация свързва всички заявени плащания с номера на трансакцията;
- (7) В края на деня терминалното устройство ПОС предоставя отчет за дневен оборот, който трябва да се равнява с оборота за деня на предоставените услуги, платени чрез карти на терминалното устройство ПОС от информационната система на бюджетната организация. Всяка бюджетна организация разработва свои процедури за равнение, в съответствие с нейната вътрешна организация на работата по предоставяне на услуги.
- (8) Посочената по-долу диаграма описва процеса при този вариант:

12.2. Терминалното устройство ПОС не е свързано към информационната система на бюджетната организация и обмяна на информация се извършва чрез ръчно въвеждане на данните. При този вариант всяка бюджетна организация разработва свои процедури за работа и равнение на информацията от своята информационна система с тази от терминалното устройство ПОС в съответствие с неговата вътрешна организация на работата по предоставяне на услуги.

13. Обработка на трансакциите, изпълнени на терминално устройство ПОС от акцептиращата банка.

13.1. Сетълментът на плащанията с платежни и предплатени карти (включително и на плащанията, извършени чрез терминално устройство ПОС, инсталирано при бюджетната организация) са регламентирани в Указание на БНБ „Плащания и сетълмент на плащанията в левове с банкови платежни и предплатени карти“.

13.2. Статистика

Националната платформа осигурява следната статистическа информация на МФ:

13.2.1. статистическа информация за наредени/извършени картови трансакции чрез терминално устройство ПОС за периоди и в разрезии предварително дефинирани от МФ;

13.2.2. статистическа информация за постъпилите в СЕБРА заявки за плащане и иницираните чрез системата плащания за периоди и в разрезии, предварително дефинирани от МФ.